

A TANTÁRGY ADATLAPJA

Zeneelmélet - Szolfézs - Diktálás 6

Egyetemi tanév 2025-2026

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2. Kar	Református Tanárképző és Zeneművészeti Kar
1.3. Intézet	Református Tanárképző és Zeneművészeti Intézet
1.4. Szakterület	Zene
1.5. Képzési szint	Alapképzés
1.6. Tanulmányi program / Képesítés	Zeneművészet
1.7. Képzési forma	Nappali

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve		Zeneelmélet-Szolfézs-Diktálás 6 (Teoria muzicii - solfegiu - dictat 6)				A tantárgy kódja		TLM 3601			
2.2. Az előadásért felelős tanár neve			Dr. Péter Éva								
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve			Dr. Péter Éva								
2.4. Tanulmányi év		3	2.5. Félév		6	2.6. Értékelés módja		V	2.7. Tantárgy típusa		DF

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszámja)

3.1. Heti óraszám	2	melyből: 3.2 előadás	1	3.3 szeminárium/labor/projekt	1
3.4. Tantervben szereplő összóraszám	24	melyből: 3.5 előadás	12	3.6 szeminárium/labor	12
Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					20
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					5
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					10
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					11
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					3
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összóraszámja					51
3.8. A félév összóraszámja					75
3.9. Kreditszám					3

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. Tantervi	-
4.2. Kompetenciabeli	Fejlett éneklési készség és hallás, tiszta vokális intonáció,

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	Az előadóterem audiovizuális műszerekkel való felszereltsége
5.2. A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	Az előadóterem audiovizuális műszerekkel és zongorával való felszereltsége; szakkönyvtár megléte

6.1. Elsajátítandó jellemző kompetenciák¹

¹ Választhat kompetenciák vagy tanulási eredmények között, illetve választhatja mindkettőt is. Amennyiben csak az egyik lehetőséget választja, a másik lehetőséget el kell távolítani a táblázatból, és a kiválasztott lehetőség a 6. számot kapja.

Szakmai/kulcs-kompetenciák	- Helyes összefüggéseket teremt a zenei szöveg és a hangzás konfigurációja között (közepes nehézségi fokon), a megszerzett hallási, valamint zenei írás-olvasási készségek alapján (beleértve a belső hallást is). - Tanulmányozza a zenét és eredeti zenei műveket a zeneelmélet megismerése érdekében. - Kottát olvas. - Dalokat gyakorol: a dalszöveget, a dallamot és a ritmust. - Énekléssel hoz létre zenei hangokat, a hangmagasság és a ritmus pontos jelölésével. - Zenei kottákat tanulmányoz és különböző előadásmódokat dolgoz ki.
Transzverzális kompetenciák	- Hatékony munkatechnikákat alkalmaz multidiszciplináris csapatban, különböző hierarchikus szinteken. - Objektíven önértékeli szakmai továbbképzési szükségleteit a munkaerőpiaci beilleszkedés és alkalmazkodás érdekében. - Képes az önmenedzselésre és önreprezentációra. - Irányítja saját szakmai fejlődését. - Megküzd a lámpalázzal.

6.2. Tanulási eredmények

Ismeretek	A hallgató/végzett hallgató érvekre alapozva bemutatja és magyarázza a zenei notáció (a zeneírás és -olvasás) alapját képező elméleteket, fogalmakat és alapelveket.
Képességek	A hallgató/végzett hallgató – hallási képességeire, zenei memóriájára, valamint zeneírási és -olvasási készségeire támaszkodva – helyesen teremt meg az összefüggést a zenei szöveg és a hangzásbeli megvalósulás között, a szakterületnek megfelelő, változó jellegű és összetettségi szinten.
Felelősség és önállóság	A hallgató/végzett hallgató önállóan elemzi és értékeli a zenei szöveg és a hangzásbeli kifejezés összhangját, a szakterületnek megfelelő, reprezentatív repertoár- és stílusbeli sokféleség keretében.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	A tantárgy célja a zenei készségek (írás, olvasás, zenei gondolkodás) kialakítása és fejlesztése, amelynek elméleti alapjait a zeneelmélet, a gyakorlati alkalmazást a szolfézs, és zenediktálás biztosítja. Ez az összetett tevékenység bármilyen zenei tevékenység alapjául szolgál. Hozzásegíti az egyetemi hallgatókat, hogy a zenét, mint érthető szöveget fogják fel.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	A diák értse meg és tudja alkalmazni a zeneelméleti fogalmakat, legyen képes hallás után írásban rögzíteni egyszólamú zeneműrészleteket; legyen képes szolmizálni különböző nehézségű zeneműrészleteket; legyen képes elemezni a zeneirodalomból vett példákat az elsajátított zeneelméleti ismeretek alapján.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Homofon és polifon kórusművek zenei elemzése	-párbeszéd -analízis	Bibliográfia: Forrai: 173-184

	-szemléltetés -közlés -modellálás	
2. Homofon és polifon kórusművek zenei elemzése	-felfedeztetés -analízis -szemléltetés -közlés	Bibliográfia: Forrai: 185-207
3. Homofon és polifon kórusművek zenei elemzése	-párbeszéd -felfedeztetés -szemléltetés -közlés -modellálás	Bibliográfia: Forrai: 208-221
4. Homofon és polifon kórusművek zenei elemzése	-felfedeztetés -analízis -szemléltetés -közlés	Bibliográfia: Forrai: 222-246
5. Homofon és polifon kórusművek zenei elemzése	-párbeszéd -analízis -szemléltetés -közlés -modellálás	Bibliográfia: Forrai: 247-257
6. Homofon és polifon kórusművek zenei elemzése	-felfedeztetés -analízis -szemléltetés -közlés	Bibliográfia: Forrai: 258-279
7. Homofon és polifon kórusművek zenei elemzése	-párbeszéd -analízis -szemléltetés -közlés -modellálás	Bibliográfia: Forrai: 280-293
8. Homofon és polifon kórusművek zenei elemzése	-párbeszéd -felfedeztetés -analízis -szemléltetés -közlés	Bibliográfia: Forrai: 294-321
9. Homofon és polifon kórusművek zenei elemzése	-felfedeztetés -analízis -szemléltetés -közlés	Bibliográfia: Forrai: 322-341
10. Homofon és polifon kórusművek zenei elemzése	-párbeszéd -analízis -szemléltetés -közlés -modellálás	Bibliográfia: Forrai: 342-375
11. Homofon és polifon kórusművek zenei elemzése	-felfedeztetés -analízis -szemléltetés -közlés	Bibliográfia: Forrai: 376-389
12. Homofon és polifon kórusművek zenei elemzése	-párbeszéd -analízis -közlés -modellálás	Bibliográfia: Forrai: 390-403
Könyvészet Berger, W.G.: <i>Dimensiuni modale</i> . Editura Muzicală, București, 1979 Diaconu, Adrian: <i>Teorie superioară a muzicii</i> . Conservatorul "George Enescu", Iași, 1978.		

Forrai Miklós, <i>Öt évszázad kórusa</i>, Zeneműkiadó, Budapest, 1998 Giuleanu, Victor: <i>Tratat de teoria muzicii</i>. Editura Muzicală, București, 1986 Keszler Lőrinc, <i>Zenei alapismeretek</i>. Zeneműkiadó, Budapest, 2000. Lendvai Ernő: <i>Bartók és Kodály harmóniavilága</i>, Budapest 1975. Péter Éva, János' <i>Jagamas Folk Song Arrangements</i>, In: Studia Universitatis Babeş-Bolyai Musica, Volum Nr: LXV-2, An: 2020. pp. 307-320 Péter Éva, <i>Zeneelmélet</i>, Presa Universitara Clujeana Kiadó, Kolozsvár, 2017. Peter Eva, <i>The Endre Ady poems featured within László Halmos' oeuvre</i>, Studia Universitatis Babeş-Bolyai Musica, Volum Nr: LXIV-2, An: 2019. Răpă, Constantin: <i>Teoria superioară a muzicii</i>. Vol.I. Sisteme Tonale; Vol.II. Ritmul. Ed. Media Muzica, Cluj, 2001-2002. Salzman, Eric: <i>A 20. század zenéje</i>. Zeneműkiadó, Budapest, 1980.		
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Hangnemi kitérést alkalmazó diatonikus szolfézsek. Kétszólamú klasszikus szolfézsek.	-gyakorlás -szemléltetés -analízis	
2. Párhuzamos mollba moduláló diatonikus szolfézsek. Barokk korabeli polifonikus zeneművek a zenediktálásban.	-gyakorlás -szemléltetés -analízis	
3. Közeli hangnemekbe kitérő diatonikus szolfézsek. Klasszikus duettek.	-gyakorlás -szemléltetés -analízis	
4. Moduláció párhuzamos dúrba-zsolfézs gyakorlatok. J.S.Bach kétszólamú fuga-zsolfézs.	-gyakorlás -szemléltetés -analízis	
5. Moduláló romantikus zenedarabok a zsolfézsben. Romantikus duettek.	-gyakorlás -szemléltetés -analízis	
6. Közeli hangnemekbe moduláló szolfézsek. Beethoven zeneművek a zsolfézsben.	-gyakorlás -szemléltetés -analízis	
7. Kromatikus és enharmonikus moduláció a szolfézsekben. Három szólamú szolfézs-darabok.	-gyakorlás -szemléltetés -analízis	
8. A III fok felemelése a zenediktálásban. Kétszólamú diktálás azonos fontosságú szólamokkal.	-gyakorlás -szemléltetés -analízis	
9. A XX század zenéje. Három szólamú Kodály szolfézsek.	-gyakorlás -szemléltetés -analízis	
10. Felemelt I fok a zenediktálásban. Három szólamú homofon zenediktálások.	-gyakorlás -szemléltetés -analízis	
11. Kromatikus szolfézsek. Három szólamú szolfézsek.	-gyakorlás -szemléltetés -analízis	
12. A VI és VII fok leszállítása a zenediktálásban. Három szólamú polifon zenediktálások.	-gyakorlás -szemléltetés -analízis	
Könyvészet Bach, Johann Sebastian, <i>Vierstimmige Choralgesenge</i>, Editio Musica, Budapest, 1982 Dumitrescu, Ion, <i>120 solfegii de grad superior</i>, Vol.I., Editura Muzicală, București, 1985 Kodály Zoltán: <i>Tricinia</i>, Editio Musica, Budapest, 1992 Legányné Hegyi Erzsébet: <i>Bach példatár</i>, II, Editio Musica, Budapest, 1995 Musat, Rodica, <i>Dicteul melodic-Metodă de dezvoltare a muzicalității</i>, RISOPRINT, Cluj-N, 2008 Nedelcuț, Nelida, <i>120 de solfegii la două voci</i>, MediaMusica, Cluj-Napoca, 2005 Odăgescu, Irina, <i>Studii practice pentru citire în chei la două voci</i>, Editura Fundației România de Măine, București, 1996 Péter Éva, <i>Szolfézs példatár</i>, Napoca Star Kiadó, Kolozsvár, 2009. Péter Éva: <i>Zenei készségfejlesztő gyakorlatok</i>. Editura RISOPRINT, Cluj-Napoca, 2023 Plaian Carmen, <i>Curs de exerciții de intonație pentru solfegiere</i>, MediaMusica, Cluj-Napoca, 2010		

Rîpă, Constantin, *Curs de dicteu tonal-funcțional melodic și ritmic*, MediaMusica, Cluj-N, 2008
 Rîpă, Constantin-Nedelcuț, Nelida, *Dictee armonice și polifonice*, MediaMusica, Cluj-N, 2005
 Rîpă, Constantin-Nedelcuț, Nelida, *Culegere de melodii pentru solfegiere*, MediaMusica, Cluj-Napoca, 2001

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

Megfelelő szakmai képzés a zeneelmélet, zenei írás és olvasás területén.

10. Értékelés

Tevékenységtípusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	A zeneelmülethez tartozó kérdések, fogalmak ismerete.	Ellenőrzés írásbeli teszt által	33%
10.5 Szeminárium / Labor	Egyszólamú zenediktálás hallás utáni rögzítése	A zenei hallás fejlődésének ellenőrzése zenediktálás által.	33%
	-Szolfézs darabok eléneklése (tanult anyag és prima vista) -népdalok, zenemű részletek emlékezetből történő éneklése.	A kottaolvasási készség fejlődésének ellenőrzése a szolfézs gyakorlatok eléneklése által. Zenei memória fejlődésének ellenőrzése a memoriter darabok eléneklése által.	33%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
Az 5-ös osztályzat eléréséhez a következők szükségesek: 10 kurzusokon és 10 szemináriumon való részvétel, 5-ös osztályzat megszerzése a félév során megvalósult részértékelésen, valamint 5-ös osztályzat megszerzése a zeneelmélet vizsgán (elméletből teszt, szolfézsából és diktálásból gyakorlati feladatok).			

11. SDG ikonok (Fenntartható fejlődési célok / Sustainable Development Goals)²

	A fenntartható fejlődés általános ikonja						
							

² Csak azokat az ikonokat tartsa meg, amelyek az [SDG-ikonoknak az egyetemi folyamatban](#) történő alkalmazására vonatkozó eljárás szerint illeszkednek az adott tantárgyhoz, és törölje a többit, beleértve a fenntartható fejlődés általános ikonját is – amennyiben nem alkalmazható. Ha egyik ikon sem illik a tantárgyra, törölje az összeset, és írja rá, hogy „Nem alkalmazható”.

Kitöltés időpontja:
2025. 09. 05.

Előadás felelőse:
Dr. Péter Éva

Szeminárium felelőse:
Dr. Péter Éva

Az intézeti jóváhagyás dátuma:
...

Intézetigazgató:
.....